

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

ONDERZOEKSPROGRAMMA

JAARPLAN 2021

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenstelling RKC	3
3. Capaciteit van de Rekenkamercommissie	3
4. Effect coronacrisis	4
5. Onderzoeksprogramma 2021	4
5.1 Oriëntatie op onderwerpen	4
5.2 Keuze voor onderzoeksprogramma 2021	4
6. Signaleringsfunctie	5
Bijlage 1 De Rekenkamercommissie Westland	6
Bijlage 2 Uitwerking onderzoeksonderwerpen	7

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarplan 2021 van de Rekenkamercommissie van de gemeente Westland (hierna: RKC), vastgesteld op 2 juni 2021. In haar vergadering van 11 november 2020 zijn de onderzoeksonderwerpen voor 2021 bepaald. In dit jaarplan gaan wij daar nader op in. Het jaarplan is pas later vastgesteld, vanwege het in tijd samenvallen van drie onderzoeken en de intensieve begeleiding daarvan en onzekerheden in de programmering van nieuw onderzoek vanwege de pandemie.

RKC als professioneel onderzoeksinstrument

De RKC voert onderzoeken uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Met deze onderzoeken ondersteunt de RKC raadsleden in hun kaderstellende en controlerende taak.

De RKC staat voor onafhankelijkheid en professionaliteit met oog voor de behoeften van de Raad. Dit komt tot uitdrukking in de RKC samenstelling van externe en interne leden, een evenwichtige jaarplanning, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijf geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit en een goede communicatie met de Raad.

2. Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC ziet er in 2021 als volgt uit:

Voorzitter	mevr. drs. F.C. (Fiona) Buruma (tot 13 april 2021) dhr. dr. mr. N. (Nils) Nijdam (vanaf 13 april 2021)
Externe leden	dhr. dr. mr. N. (Nils) Nijdam (tot 13 april 2021) dhr. A.W. (André) Timmerman
Interne leden	mevr. P. (Petra) Scheffers-van der Lelij dhr. mr. P.J.L.J. (Peter) Duijsens
Secretaris	dhr. C.L. (Kees) de Weerd

Het jaarplan weerspiegelt onze drijfveer om binnen het beschikbare budget te komen tot een optimale ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak van de Raad.

3. Capaciteit van de Rekenkamercommissie

De RKC verzorgt de planning en de begeleiding van onderzoeken. Voor het uitvoeren van onderzoeken wordt extern ingehuurd vanuit het budget van de RKC. Tot slot vervult de RKC een signaleringsfunctie en maakt zij de Raad opmerkzaam op ontwikkelingen die voor hem relevant zijn.

Voor 2021 heeft de RKC de beschikking over een budget van € 70.000.

4. Effect coronacrisis

De coronacrisis heeft begrijpelijkerwijs effect op de dagelijkse taakuitoefening van de gemeente Westland en mede als gevolg daarvan ook op de ambitie in het jaarplan 2021 van de RKC. De gemeente moet nog steeds veel extra werkzaamheden uitvoeren in het kader van het steunen van ondernemers en burgers, maatschappelijke organisaties en de handhaving van de coronaregels. De ambtelijke organisatie is daardoor niet altijd in staat mee te werken aan onderzoeken, zoals die dat normaliter wel kan.

Om die reden is de RKC terughoudend in het plannen van nieuwe onderzoeken, naast de nog lopende onderzoeken uit 2020.

De RKC betreurt het haar onderzoeksprogrammering te temporiseren, maar realiseert zich eveneens terdege dat de dienstverlening aan de Westlanders in deze moeilijke periode boven alles de prioriteit van de gemeente verdient.

5. Onderzoeksprogramma 2021

5.1 Oriëntatie op onderwerpen

De RKC heeft in haar vergadering van 11 november 2020 de groslijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen doorgenomen op actualiteit. De groslijst is naast actualiteit ook afgewogen op basis van criteria zoals vastgelegd in het onderzoeksprotocol en in de Verordening van de RKC. De selectie heeft ertoe geleid dat drie mogelijk te onderzoeken onderwerpen zijn bepaald:

- Participatiebeleid;
- Verkenning grote thema's veiligheid en ondermijnende criminaliteit;
- Effect van groei gemeente op infrastructurele ontsluiting.

Deze groslijst is op 26 november 2020 besproken met de commissie Bestuur.

5.2 Keuze voor onderzoeksprogramma 2021

Gelet op de effecten van het coronacrisis op de capaciteit van de ambtelijk organisatie heeft de RKC besloten vooral in te zetten op het afronden van al lopende onderzoeken. Dit betreft de onderzoeken naar:

- Jeugdhulp in de H10-regio
- het gemeentelijke Subsidiebeleid
- het Risicomanagement binnen de gemeente

De gemeenteraad heeft in een motie de RKC verzocht onderzoek te doen naar het risicomanagement binnen de gemeente. Dit onderzoek wordt in nauwe samenwerking en samenspraak met het Seniorenconvent uitgevoerd en is inmiddels in volle uitvoering.

Daarnaast zal de RKC naar verwachting in het 3e kwartaal van 2021 een Quick Scan kunnen laten uitvoeren naar de uitvoering van de maatregelen ten behoeve van de geconstateerde kwetsbaarheden in de informatiebeveiliging. Dit onderzoek was eerder voorzien voor de 2e helft van 2020. Echter, door de corona-uitbraak en het massale thuiswerken als gevolg daarvan, is het gemeentelijke ict-apparaat dusdanig overbelast dat dit onderzoek is uitgesteld.

Ook is de RKC voornemens om in het najaar een onderzoek te starten naar ondermijnende criminaliteit.

De onderzoeken naar het gemeentelijke Participatiebeleid en naar het Effect van de groei van de gemeente op de infrastructurele ontsluiting worden vooralsnog aangehouden en zullen ten behoeve van het Onderzoeksprogramma 2022 nader worden uitgewerkt.

Daarmee ziet het onderzoeksprogramma 2021 er als volgt uit:

onderwerp	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Jeugdhulp H10				
Subsidiebeleid				
Risicomanagement				
Quick scan I-beveiliging				
Verkenning grote thema's veiligheid en ondermijnende criminaliteit				

In bijlage 2 lichten wij de voorlopige onderzoeksvragen voor het nieuwe onderzoeksthema veiligheid en ondermijnende criminaliteit toe. Het betreft een concept denkrichting en kaderstelling, die mede gebaseerd is op het gesprek dat de RKC heeft gehad over de onderzoeksprogrammering november 2020. Wij zullen de Raad steeds informeren en betrekken voorafgaand aan de start van elk van de onderzoeken. Vervolgens zullen wij de definitieve onderzoeksvragen opstellen en de onderzoeksbureaus selecteren.

6. Signaleringsfunctie

De RKC attendeert de Raad gedurende het jaar graag op ontwikkelingen die voor het doeltreffend, doelmatig en rechtmatig handelen van de gemeente relevant zijn. Ook informeert de RKC over onderzoek van andere instanties, als dat relevant voor de Raad is. De RKC zal in voorkomende gevallen de Raad per brief benaderen.

Bijlage 1 De Rekenkamercommissie Westland

De uitgangspunten van de RKC

De RKC onderzoekt vanuit een positief kritische houding de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC is een 'instrument' van de Raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. De RKC is één van de instrumenten van de Raad, naast het onderzoeksrecht van de Raad, het reguliere accountantsonderzoek, externe evaluatie-onderzoeken en periodieke doorlichtingen.

De RKC hecht aan haar onafhankelijkheid en staat voor professionaliteit in onderzoek. Dit komt vooral tot uitdrukking in een evenwichtige onderzoeksagenda, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijkt geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit.

De RKC hecht aan transparantie. Bij de te onderzoeken onderwerpen zal de RKC verantwoording afleggen over de door haar gemaakte keuzes. Daarnaast zal de RKC zich in de onderzoeksrapporten verantwoorden over de gehanteerde aanpak en zich periodiek verantwoorden over de uitgevoerde onderzoeken door jaarlijks een openbaar jaarverslag te publiceren.

De RKC hecht aan een frequente en effectieve communicatie met de Raad. Dit impliceert dat gesprekken worden gevoerd met raadsleden over het onderzoeksprogramma, goede contacten worden onderhouden met Raad en het Seniorenconvent en dat zo bruikbaar mogelijke onderzoeksresultaten op een pakkende wijze worden gepresenteerd.

De werkwijze van de RKC

Onderzoeksvoorstellen kunnen afkomstig zijn van de raadsleden, het college van B&W, de inwoners van Westland en van de RKC zelf. Ook is het mogelijk dat de Raad een verzoek tot onderzoek richt aan de RKC. In artikel 3.1 van het Reglement van Orde en artikel 11 van de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2020 staat vermeld dat de RKC de onderwerpen van onderzoek jaarlijks als concept jaarplan aan de Raad stuurt. Er vindt jaarlijks in de raadscommissie Bestuur een overleg plaats tussen raadsleden, collegeleden, een selectie van ambtenaren en de RKC om de partijen te consulteren over de onderzoeksagenda van het volgende jaar en de relatie met de beleidsagenda. De Raad krijgt daarbij de gelegenheid om wensen, adviezen en bedenkingen aan de RKC over te brengen en/of hierover uitleg te vragen. De RKC stelt in de daarop volgende vergadering het onderzoeksplan vast en zendt dit onverwijld ter kennisname aan de Raad en het college van B&W. Het stuk wordt openbaar gemaakt via een persbericht en zal geplaatst worden op de website van de gemeente Westland (www.gemeentewestland.nl).

Bijlage 2 Uitwerking onderzoeksonderwerpen

Naam	1. De rol van de gemeente bij de bestrijding van ondermijnende criminaliteit in Westland
Aanleiding onderzoek	<p>Het gaat om de aanwezigheid van drugslaboratoria in een woonhuis of kas, het meewerken aan het verhandelen van drugs, maar ook om criminelen die legale sectoren gebruiken om zwart geld wit te wassen.</p> <p>In Westland wordt voor de bestrijding van ondermijning extra geld uitgetrokken en wordt gezien als een beleidsprioriteit. De burgemeester zet zijn bevoegdheden in om criminaliteit tegen te gaan of te voorkomen door de bestuurlijke aanpak. Hij kan een ondernemer een vergunning weigeren zodra het vermoeden bestaat dat de vergunning gebruikt zal worden voor illegale activiteiten als witwassen of drugshandel en ook kan de burgemeester een pand sluiten waar drugs worden geproduceerd of opgeslagen. Daarbij wordt intensief samengewerkt met de politie, het Openbaar Ministerie en Belastingdienst. Die samenwerking vindt plaats binnen het regionale informatie- en expertisecentrum (RIEC).</p>
Doelstelling onderzoek	<p>De vraag is nu wat de toegevoegde waarde is van de gemeentelijke intensiverende aanpak met een extra budget op jaarbasis. De Rekenkamercommissie Westland gaat onderzoeken of de gemeente Westland een duidelijk beleid heeft, hoe de samenwerking met de partners verloopt en hoe geïnitieerde projecten in de praktijk uitpakken. Specifiek zal gekeken worden naar de inzet van de bestuurlijke instrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft. Gewezen kan worden op de rol van de tuinbouw en agrologistiek.</p> <p>Het doel van het onderzoek is inzicht te verschaffen in de wijze waarop het gemeentelijk beleid ten aanzien van ondermijnende criminaliteit wordt vormgegeven en uitgevoerd. Maar ook het doel van het onderzoek is het meten van effecten van de gemeentelijke aanpak. Wat is de meetbaarheid van de maatregelen van de gemeente gericht op preventie.</p>
Reikwijdte / afbakening	P.M.
Concept onderzoeksvragen	<p>In hoeverre hanteert de gemeente Westland een goede aanpak van ondermijning en voert zij haar rol in de bestrijding van ondermijnende criminaliteit op passende wijze uit?</p> <p>In hoeverre beschikt de gemeente over een samenhangend beleid ten aanzien van ondermijnende criminaliteit?</p> <p>Geeft de gemeente op passende wijze invulling aan haar eigen rol binnen de bestrijding van ondermijnende criminaliteit en wat is de ontwikkeling van de ingezette instrumenten en de geboekte resultaten?</p> <p>Is de aanpak van de gemeente van toegevoegde waarde?</p>